

Ülkemizin Türk Dünyasıyla Kültürel İş Birlikleri Türk Dünyası Nedir?

- Türk Dünyası, dil, tarih ve kültürel bağlarla birbirine bağlı olan, geniş bir coğrafyaya yayılmış Türk devletleri ve topluluklarından oluşur. Bu coğrafya, Orta Asya'dan Balkanlar'a kadar uzanır.

🚩 **Türk Dünyasını Oluşturan Bağlar:** Ortak dil (Türkçe), ortak tarih, gelenekler, inançlar ve kültürel miras.

🚩 **Önemli Türk Boyları/Devletleri:** Hunlar, Göktürkler, Uygurlar, Selçuklular ve Osmanlılar gibi kökleri eskiye dayanan birçok Türk devleti, bu mirasın şekillenmesinde rol oynamıştır.

🚩 **Bağımsız Türk Devletleri:** Günümüzde bağımsız olan ve Türk Dünyası'nın çekirdeğini oluşturan başlıca devletler şunlardır:

➤ Türkiye	➤ Kırgızistan
➤ Azerbaycan	➤ Özbekistan
➤ Kazakistan	➤ Türkmenistan

🚩 **Coğrafi Potansiyel:** Türk Dünyası, geniş bir alana yayılmış olması sayesinde petrol, doğalgaz, taşkömürü gibi zengin enerji kaynaklarına ve değerli hammadde potansiyeline sahiptir.

🚩 Bu, hem kültürel hem de ekonomik iş birliğini stratejik açıdan önemli kılmaktadır.

İş Birliğinin Önemi ve Sağladığı Katkılar Devletler Arası İş Birliği

- Ortak amaç ve hedeflere sahip devletlerin iş birliği yapması, küresel sorunlara çözüm bulmayı, ekonomik ve kültürel kalkınmayı hızlandırmayı sağlar.

Faydaları:

- Barışın korunması,
- kültürel zenginliğin tanıtılması,
- ortak ekonomik kalkınma,
- doğal afetler gibi zorluklarla mücadelede dayanışma.

Tarihi İpek Yolu: Asya'dan Avrupa'ya uzanan bu yol, ticaretin yanı sıra kültür, din ve medeniyetlerin de taşınmasında rol oynamıştır.

Bakü-Tiflis-Kars Demir Yolu (BTK): 2017 yılında Türkiye, Azerbaycan ve Gürcistan iş birliğiyle açılmıştır.

Amacı: Tarihi İpek Yolu'nu canlandırarak Çin'den Avrupa'ya kesintisiz demiryolu taşımacılığı sağlamak ("Demir İpek Yolu").

Ülkemize Katkıları:

- Stratejik konumumuzu güçlendirir,
- uluslararası ticaret ve lojistikten payımızı artırır,
- bölgedeki Türk devletleri ile ekonomik entegrasyonu hızlandırır

Türk Dünyası'ndaki Önemli İş Birliği Kurumları
Türkiye, Türk Dünyası ile olan kültürel ve siyasi bağlarını çeşitli uluslararası kuruluşlar aracılığıyla geliştirmektedir.

Kuruluş Adı	Kapsam/Amacı	Faaliyet Alanları
Türk Devletleri Teşkilatı (TDT)	Türk Dili Konuşan Ülkeler İş Birliği Konseyi adıyla kurulmuştur. Üye ülkeler arasında iş birliği ve dayanışmayı artırmayı hedefler.	Siyasi, ekonomik, kültürel, ulaştırma, turizm. (Örn: Celal-Abad 2024 Türk Dünyası Turizm Başkenti ilan edilmesi)
Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)	Türkiye'nin dış politika hedefleri doğrultusunda, Türk devletleri başta olmak üzere, gelişmekte olan ülkelerle iş birliği projeleri yürütür.	Eğitim, sağlık, kültür, tarım, altyapı ve spor alanlarında projeler (Örn: Tacikistan'da spor altyapısı desteği).
Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB)	Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız ile soydaş ve akraba topluluklarla iş birliğini geliştirmeyi hedefler.	Eğitim (Türkiye Bursları), sosyal ve kültürel hakların korunması.
Yunus Emre Enstitüsü (YEE)	Türkiye'yi, Türk dilini, tarihini, kültürünü ve sanatını tanıtmak amacıyla kurulmuştur.	Yurt dışı merkezlerde Türkçe öğretimi, kültürel ve sanatsal faaliyetler (Örn: Yahya Kemal Beyatlı Sergisi).

- İş birliği, sadece siyaset ve ekonomiyle sınırlı kalmayıp, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda da etkin bir şekilde yürütülmektedir.

Tarihi İpek Yolu ve Modern İş Birliği-Kültürel İş Birliğinin Alanları

Adem GÜNGÖR-Sosyal Bilgiler Öğretmeni

www.sosyalbilgilerdersimiz.com

Eğitim: Türkiye Bursları ile Türk Dünyası'ndan gelen öğrencilerin ülkemizde öğrenim görmesi, akademik hareketliliğin sağlanması.

Spor: TİKA'nın desteklediği spor altyapı projeleri, ortak spor etkinliklerinin düzenlenmesi (Örn: Tacikistan'a spor desteği).

Sanat: Türk Sanatçıların (Barış Manço, Oktay Sinanoğlu) ve Sporcuların (Naim Süleymanoğlu) kültürel tanıtımdaki rolü. TÜRSOY (Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı) himayesinde "TÜRSOY Ressamlar Buluşması" gibi ortak sanatsal etkinliklerin yapılması.

Turizm: TDT çatısı altında turizm bakanlarının bir araya gelmesi ve Celal-Abad'ın "Türk Dünyası Turizm Başkenti" seçilmesi gibi projelerle ortak turizm ağlarının geliştirilmesi.

Ülkemizin Türk Dünyasıyla Kültürel İş Birlikleri Türk Dünyası ve "Kültür ve Gönül Coğrafyası" Türk Dünyası'ndaki Önemli İş Birliği Kurumları

- ❖ Türkiye, Türk Dünyası ile bağlarını güçlendirmek için birçok uluslararası kuruluşla iş birliği yapmaktadır:

Farklı Alanlarda Yürütülen Somut İş Birliği Örnekleri

1. Kültürel ve Sanatsal İş Birlikleri

Ortak Alfabe Komisyonu: Türk Devletleri Teşkilatı öncülüğünde kurulan komisyon, 34 harften oluşan Ortak Türk Alfabesi önerisi üzerinde uzlaşmıştır. Bu çalışma, Türk Dünyası'ndaki iletişimi ve kültürel entegrasyonu güçlendirmeyi amaçlar.

Kültürel Mirasın Korunması: Antalya'nın Ormana köyünün "En İyi Turizm Köyü" seçilmesi, kültürel ve tarihi dokuyu koruma çabalarına örnektir. Bu çalışmalar, sürdürülebilir kalkınma anlayışına dikkat çekmiştir.

Film Festivali: Türk Dünyası Belgesel Film Festivali, TÜRKSAV, TİKA, TÜRKÜY ve Belediyeler Birliği gibi birçok kuruluşun desteğiyle düzenlenmektedir. Bu festivale, Türkiye ve diğer Türk devletlerinin de dahil olduğu 300'den fazla belgesel başvurmuştur.

Sanat ve Turizm: TÜRSOY tarafından düzenlenen "TÜRSOY Ressamlar Buluşması" gibi etkinlikler, sanat ve kültür alanında uluslararası ilişkilerimize katkı sağlar.

2. Sağlık ve İnsani Yardımlar

Uluslararası Sağlık Desteği: Türk Sağlıkçılar, TADD (Türk ve Afrika Derneği) ve TİKA iş birliğiyle Afrika'da (Örn: Burundi) sağlık taramaları, tedavi ve eğitim hizmetleri sunmaktadır.

Filistin'e Yardım: Türkiye, Filistin'e tarih boyunca insani ve kalkınma yardımı sağlamıştır. Türkiye-Filistin Dostluk Hastanesi'nin yapılması, tarım, eğitim ve teknik destek alanlarında yardımların sürmesi bu iş birliğine örnektir.

3. Ulaşım ve Ekonomi

Demir İpek Yolu: Türkiye, Azerbaycan ve Gürcistan iş birliğiyle açılan Bakü-Tiflis-Kars Demir Yolu hattı, tarihi İpek Yolu'nu canlandırarak Çin'den Avrupa'ya kesintisiz taşımacılığı hedeflemektedir.

Ülkemizi Temsil Eden Değerler

- ❖ Türk Dünyası ile iş birliği, ülkemizin değerlerini temsil eden kişi ve kurumlar aracılığıyla da pekişmektedir.

Eğitim/Bilim: Oktay Sinanoğlu, "Dünyanın en genç profesörü" unvanıyla Türkçenin ve milli kültürün korunmasındaki önemini vurgulamıştır.

Sanat/Kültür: Barış Manço, eserleriyle Anadolu'nun geleneksel değerlerini uluslararası alanda temsil etmiştir.

Spor: Cep Herkülü Naim Süleymanoğlu, Bulgaristan'da yaşayan Türklerin sesi olmuş ve spor kariyeriyle uluslararası alanda büyük başarılar elde ederek ülkemizi temsil etmiştir.